

De tekst van een folder met informatie voor diabetespatiënten, opgesteld door de huisartsen Dr. L. M. van den Akker (Doetinchem) en G. Th. van der Werf (Groningen) en uitgegeven door het N.H.I.

Suikerziekte (diabetes)

Suikerziekte of diabetes is een ziekte die vooral bij mensen boven de 60 jaar veel voorkomt. De ziekte is niet volledig te genezen; maar wel kunnen we door regelmatige controle en behandeling de schadelijke gevolgen van de ziekte zoveel mogelijk beperken. Daarom is het gewenst dat U in ieder geval eens per drie maanden uw huisarts bezoekt.

Behandeling: de behandeling bestaat uit het voorschrijven van een suikervrij dieet, soms aangevuld met tabletten. Maar de allerbelangrijkste remedie is *vermagering*: een te dikke diabetespatiënt is niet goed te behandelen! Bij de ernstiger vormen van de ziekte is het nodig over te gaan tot inspuitingen met insuline.

Controle: bij de driemaandelijke controle moet U *altijd alle* urine die U in de 24 uur, voorafgaande aan het bezoek aan uw huisarts, hebt geproduceerd meenemen en wel in vier porties: alle

urine die U van 's morgens 8 uur tot 12 uur geplast hebt in één potje; alle urine die U van 's middags 12 tot 6 uur geplast hebt in een tweede potje; alle urine die U van 's avonds 6 tot 12 uur geplast hebt in een derde potje; ten slotte alle urine die U vanaf 12 uur 's avonds tot de volgende morgen 8 uur hebt geplast in een vierde potje. Tijdens ieder bezoek zal de dokter uw gewicht controleren. Daarnaast wordt tenminste *eens per half jaar* uw bloed gecontroleerd.

Eenmaal per één à twee jaar onderwerpt de dokter U aan een algemeen onderzoek: hierbij worden o.a. uw ogen, hart, longen en de buikorganen onderzocht en wordt de bloeddruk gemeten.

Ontstekingen: een diabetespatiënt heeft een grotere dan normale kans op ontstekingen. U moet daarom kleine wondjes altijd zorgvuldig behandelen. Vooral de voeten en de onderbenen zijn daarbij kwetsbare plaatsen: *verzorg daarom uw voeten goed!*

van zo'n enorm groot belang is zich strikt aan de voorschriften te houden, omdat hij beseft welke uiterst ernstige complicaties het gevolg van de ziekte kunnen zijn.

Intussen speurt de medische wetenschap verder naar de oorzaak van diabetes. Na dertig eeuwen zijn we daar namelijk nog niet achter. Om dit streven te bevorderen heeft de DVN de vorming van een Diabetisch Research Fonds geïnitieerd. In nauwe samen-

werking met de Nederlandse Vereniging voor Diabetesonderzoek, waarin zich de medische en andere wetenschappelijke experts op dit gebied hebben verenigd, wil de DVN geldelijk bijdragen aan onderzoeken die ertoe moeten leiden dat de mensheid eens van deze gesel verlost zal zijn.

Wijmalen, E. H. W. Diabetes en arbeid. Diss. Leiden. Van Gorcum, Assen, 1959.

J. Postema. *De tirannie van goeie bedoelingen*. Dinkeldruk, Oldenzaal, 1978; 96 pagina's, prijs f 9.90.

Dit boekje, een autobiografie van een vijfendertigjarige vrouw die als kind diabetes kreeg, geeft de lezer een goede indruk wat ziek-zijn voor een mens kan betekenen.

In een kort interview in *Diabc* – het maandblad van de Diabetes Vereniging Nederland (januari 1979, pagina 17) – zegt de schrijfster dat zij dit boekje vooral heeft geschreven om mensen die zelf een kind met diabetes hebben, te helpen. Bovendien heeft zij alle ellende van een opgroeiend mens met diabetes van zich af willen schrijven. Wie dit boekje leest kan dit begrijpen. De titel zegt trouwens al genoeg.

Ik vroeg een patiënte uit onze praktijk om een oordeel. Zij schreef mij dat de wijze waarop er blijkens dit boek met deze patiënte is omgesprongen, een duidelijk voorbeeld is van hoe het niet moet. En verder: „Ik neem aan dat dit verhaal nu verleden tijd is”. Als huisarts ben ik daar niet zo zeker van.

Een goed boekje, ook voor een patiëntenbibliotheek; het is keurig uitgegeven en is zijn prijs zeker waard. Het kan besteld worden door het overmaken van f 11,60 op giro 401.246 van Diabetes Vereniging Nederland, Utrecht.

Dr. G. J. Bremer

L. J. Brouwer. *Diabetische schoolkinderen. Schoolprestaties en motivatie, alsmede de kennis van diabetes bij de docenten en hun houding er tegenover*. Proefschrift Nijmegen, 1979; 103 bladzijden.

Hoofddoel van dit onderzoek, waarop de schrijfster op 6 juni 1979 de graad van doctor in de geneeskunde behaalde, was de beantwoording van de vraag of diabetische kinderen erin slagen op school gelijke tred te houden met hun klasgenoten. Uit het onderzoek blijkt, dat de leerkrachten extra individuele aandacht aan hun diabetische leerlingen gaven en daarmee een belangrijke rol vervulden bij de aanpassing van deze kinderen op school. Bepaald overbodig was dit niet, want vooral bij het begin van de schoolloopbaan lagen zowel de frequentie als de duur van het schoolverzuim bij diabetische kinderen